

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Orlová-Lutyně, Okružní 917

Okružní 917, 735 14 Orlová-Lutyně

Identifikátor zařízení: 600 135 373

Zřizovatel: Město Orlová, Osvobození 796, 735 14 Orlová-Lutyně

Okresní úřad Karviná, referát školství, Zakladatelská 974, 735 06 Karviná-Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 7. – 9. březen 2001

Čj.	143 53/01-11138
Signatura	on3au126

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Orlová-Lutyně, Okružní 917 (dále jen MŠ) je čtyřtřídním předškolním zařízením (3 třídy s celodenním provozem a 1 třída s polodenním provozem), které zajišťuje předškolní výchovu pro děti ve věku 3 - 6 let ve věkově smíšených třídách. Ke dni konání inspekce bylo zapsáno 79 dětí. Provoz mateřské školy byl stanoven od 6:00 do 16:00.

MŠ se nachází v městské části Orlové-Lutyni v sídlištní zástavbě. Sídli v budově, jež tvoří 3 vzájemně propojené pavilony. Třídy jsou umístěny ve dvou dvoupodlažních pavilonech a administrativní část a školní jídelna se nachází v jednopodlažním pavilonu. Potřebám MŠ slouží školní zahrada s příslušenstvím.

MŠ byla ve výše zmíněné městské části zřízena v roce 1980 a od 24. června 1993 hospodaří jako samostatný právní subjekt, je příspěvkovou organizací.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

V rámci inspekční činnosti byla posuzována kvalita vzdělávací činnosti z hlediska plánování a přípravy vzdělávací činnosti, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, užitých forem a metod práce, motivace a hodnocení dětí a interakce a komunikace mezi dětmi a učitelkami.

V souladu koncepčními záměry výchovně vzdělávacího programu a v návaznosti na cíle a úkoly prováděcího plánu pro příslušný školní rok (podrobnosti viz kapitola Plánování) jsou vypracovány týdenní tematické výchovné plány, které jsou motivačně i obsahově sjednocené, respektují diferencovaný přístup k dětem a výchovně vzdělávací činnosti jsou v nich zahrnuty rovnoměrně. Z obsahu i pojetí výchovných plánů je zřejmé, že preferují osobnostní rozvoj dětí i specifické potřeby jednotlivých věkových skupin. Je respektován požadavek návaznosti a soustavnosti při získávání a upevňování vědomostí, dovedností a návyků.

Příprava výchovně vzdělávacích činností je prováděna kvalifikovaně a systematicky, ředitelkou školy je průběžně kontrolována. Pozitivním přínosem je značná míra tvořivosti a autonomie v oblasti plánování a svědomitý přístup učitelek k přípravě na výchovně vzdělávací práci. U učitelek nebyly zaznamenány zásadní rozdíly v šíři a pojetí přípravy.

Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje sedm pedagogických pracovníků (včetně ředitelky MŠ), které mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro mateřské školy v souladu s požadavky stanovenými vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb, o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění. Jedná se o zkušené učitelky s dlouhodobou pedagogickou praxí. Organizace výchovně vzdělávacích činností je stanovena efektivně rozpisem hodin přímé výchovné práce.

Kapacita prostorů je vzhledem k zapsanému počtu dětí zcela vyhovující, prostorové členění je optimální pro potřeby každodenních výchovně vzdělávacích a pohybových aktivit. Pedagogicky podnětným, funkčním a promyšleným uspořádáním prostorů a hracích koutů jsou vytvořeny optimální podmínky pro rozvoj samostatnosti a kreativity při realizaci herních a zájmových činností, při rozvoji jemné motoriky a upevňování dovedností a návyků v oblasti výtvarných a pracovních činností. Interiér třídy je vkusně a esteticky upraven. Děti se podílejí na úpravě prostředí zejména estetickou tvorbou.

Vybavení učebními pomůckami, hračkami a spotřebním materiálem je na velmi dobré úrovni, nabídka je pestrá, rozmanitá a dostatečná pro všechny výchovné složky. Třídy jsou vybaveny

např. stavebnicemi Lego DACTA. Doplnování hraček a učebních pomůcek je realizováno systematicky, soustavně a promyšleně, v rámci stanovených didaktických cílů a dle výše finančních prostředků určených na tyto účely. Fond odborné i dětské literatury je bohatý, jsou v něm v odpovídající míře zastoupeny publikace různých nakladatelství. Audiovizuální technika je zastoupena v dostatečném množství a kvalitě; k dispozici je i klavír, a to ve všech třídách.

Režim dne respektuje dodržování psychohygienických zásad, uspořádání dne je vhodně organizováno z hlediska vyváženosti a rozmanitosti jednotlivých výchovných činností, s dostatečným zajištěním pohybových i relaxačních aktivit. Stravování respektuje denní biorytmus předškolního dítěte. Délka odpoledního odpočinku odpovídá věkovým a individuálním potřebám dětí. Pitný režim je realizován v průběhu celého dne a je v souladu s hygienickými požadavky. V celém objektu byla zaznamenána čistota a hygiena prostředí.

Ve sledovaných výchovně vzdělávacích činnostech byla pozorována účelná a funkční organizace všech aktivit s velkou mírou přirozeného a samostatného chování dětí a s výrazným respektem k individuálním potřebám každého dítěte. Zvolené metodické postupy a formy výchovné práce odpovídaly stanovenému cíli, vždy respektovaly i věkové zvláštnosti dětí předškolního věku. Cíleně byly navozovány situace, které stimulují kreativní myšlení a prožívání dětí. Pozorovány byly jak metody frontální nebo skupinové práce, individuální péče byla prováděna selektivně, dle potřeby. Dominantní úloha dětské hry byla plně respektována. Ve spontánních činnostech byly využity prvky vzájemné kooperace a spolupráce. Ve sledovaných činnostech byly vhodným způsobem uplatněny prvky tvořivé dramatiky, smyslové výchovy a prožitkového učení. Učitelky vedly děti k vzájemné pomoci a spolupráci a k dokončení započaté činnosti. Velká péče je věnována vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků, děti mají možnost podílet se na přípravě stolování. Pozorováním bylo zjištěno, že je správnými způsoby rozvíjena samostatnost dětí, kulturní a společenské návyky. Nebyly pozorovány projevy agresivity, učitelky měly ve třídách přirozenou kázeň.

Průběh pedagogického procesu se vyznačoval vstřícným, stimulačním klimatem, ve kterém mají učitelky přirozenou autoritu a přispívají tím k pocitu bezpečí a důvěry dětí.

Ve všech činnostech, a to spontánních i řízených, byly děti účelně a promyšleně motivovány. Vstupní motivace vycházela z týdenního tématu a citového prožitku dětí. Učitelky sledovaly zapojení dětí, jejich chování a reakce, v případě potřeby dovedly citlivým způsobem a s pedagogickým taktem děti dále motivovat, povzbudit a podpořit jejich sebedůvěru.

Výsledky a průběh činností byly průběžně hodnoceny, učitelky dovedly ocenit snahu a pokrok dítěte. Hodnocení bylo vždy neformální a adresné.

Ve třídě byla zaznamenána přirozená a přátelská komunikace mezi učitelkami a dětmi, které mají dostatečný prostor pro slovní projev i pro rozvoj aktivní slovní zásoby. K tomuto účelu jsou vhodně využívány jak cílený dialog, tak vyprávění zážitků dětí. Výrazným přínosem je partnerský přístup učitelek a jejich snaha o efektivní a smysluplnou komunikaci, která je frekventovaná a v maximální míře zaměřená na jednotlivce. Vhodně je respektována vzájemná tolerance a ohleduplnost jak učitelky k dětem, tak mezi dětmi navzájem.

Děti MŠ se zúčastňují soutěží převážně s výtvarným zaměřením.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Soužití dětí v podmínkách věkově smíšené třídy podporuje jejich spolupráci, vzájemnou pomoc a ohleduplnost. V mateřské škole převládá pozitivní sociální klima, s respektem k potřebám dětí a s prostorem pro individuální rozvoj. Děti mají možnost prožívat činnosti, které jim přinášejí radost, nové poznatky a zdokonalují jejich tvořivé schopnosti. Učitelky mají k dětem citlivý a vstřícný vztah, který děti pozitivně stimuluje zvláště při rozvoji

komunikativních dovedností. Výrazná variabilita činností a účelná organizace výchovných aktivit poskytuje dětem velké množství kvalitních podnětů, které rozvíjejí tělesné, poznávací i emocionální procesy. Přejechy od spontánních činností k řízeným aktivitám jsou nenásilné. Pozitivem ve výchovně vzdělávací činnosti v této mateřské škole je preferování nových forem práce, kreativita a důslednost při pěstování dovedností a návyků ve všech výchovných oblastech.

Výchovně vzdělávací práce školy je koncepční, promyšlená a cílevědomá. Její kvalita je hodnocena ve všech oblastech jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka MŠ zpracovala písemně koncepci rozvoje předškolního zařízení na léta 1998-2003. Cíle koncepce se týkají zejména výchovně vzdělávací činnosti. Jsou zde výrazně zastoupeny prvky projektu „Začít spolu,“ a dalších alternativních vzdělávacích programů. MŠ ve své práci klade důraz na spolupráci s rodiči a jejich zapojením do života MŠ, výtvarnou a hudební výchovu, realizaci ozdravného programu, práci se stavebnicemi Lego DACTA a zařazování prvků programu „Začít spolu,“. Krátkodobé úkoly a prostředky realizace na příslušný školní rok jsou uvedeny v ročním plánu školy, který je akceptován všemi zaměstnanci. Při zpracování tohoto materiálu vycházela ředitelka školy zejména z analýzy práce v minulém školním roce a koncepce rozvoje. Plán doplňují přílohy: plán kontrolní a řídicí, plán hospitační činnosti, plán pedagogických a pracovních porad, plány spolupráce s rodiči a dalšími partnery, kritéria odměňování, hospodářské záměry, plán a úkoly pro další vzdělávání učitelek aj. Samostatným dokumentem zevrubně charakterizujícím chod MŠ je školní řád.

Mateřská škola realizuje výchovně-vzdělávací program, který byl schválen pro předškolní zařízení již v roce 1983 pod čj. 33 483/83-201 - Program výchovné práce pro mateřské školy.

Učitelky si vedou o dětech podrobnou pedagogickou diagnostiku, která jim slouží zejména při rozvíjení individuálních schopností a potřeb dětí. Důraz v pedagogické práci s dětmi je kladen i na kvalitní vztahy mezi dětmi, minimalizování rozdílů v rozumových a jiných dovednostech dětí téže věkové skupiny a kvalitní přípravu dětí na vstup do 1. ročníku ZŠ. Je patrné, že personál MŠ vyvíjí úsilí k dosažení téměř klidné rodinné atmosféry. Ze zápisu do přehledu výchovné práce je zřejmá návaznost a koncepčnost práce všech učitelek.

MŠ nabízí dětem možnost práce v zájmových útvarech: hra na flétnu (3 skupiny), výtvarný kroužek (1 skupina), dramaticko hudební kroužek (1 skupina), a rehabilitační tělesná výchova (1 skupina). Dále organizuje předplavecký výcvik, školu v přírodě a např. i jízdu na koni.

V mateřské škole není integrováno žádné zdravotně postižené dítě, v případě potřeby logopedické péče je škola prostředníkem mezi klinickým logopédem a rodiči dítěte.

Zpracovaná koncepce, prováděcí plány a jejich realizace jsou hodnoceny jako vynikající.

Organizování

Škola má jasně a přehledně stanovenou organizační strukturu, pravidla provozu školy a kompetence pracovníků. Ředitelka školy úzce spolupracuje s učitelkami především při plánování výchovně vzdělávacího procesu. Rozvržení přímé výchovné práce pedagogických pracovníků umožňuje stanovit prostor pro souběžnost výchovného působení učitelek v náročných výchovných činnostech. Organizačně promyšlená je také činnost během dalších

aktivit a akcí. Příkladná je osobní míra angažovanosti všech zaměstnanců zaměřená k zajištění plynulého provozu a všestranného zvyšování kvality předškolního zařízení.

Informační systém školy je propracovaný a funkční. Práva i povinnosti zaměstnanců a rodičů upravuje zejména školní řád a rovněž jedna z příloh ročního plánu. Ustanovení těchto dokumentů je všemi zúčastněnými respektováno. Je pamatováno i na prevenci sociálně patologických jevů a na Úmluvu o právech dítěte. Všichni zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány včas, objektivně a úplně. K přenosu informací slouží informativní nástěnky a účelný systém provozních a pedagogických porad. Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zajištěny proti zneužití. Pravidelně se konají pedagogické rady a pracovní porady, jejich náplň je plánována a záznamy byly v písemné podobě k dispozici. Informace v nich obsažené jsou relevantní.

Mateřská škola je otevřena rodičům a počítá s jejich aktivním podílem na životě školy. Rodiče mohou vstupovat do tříd a být přítomni práci s dětmi nebo se účastnit bohaté nabídky nejrůznějších aktivit - akcí pro děti a rodiče, které škola nabízí. V MŠ působí aktivně občanské sdružení rodičů a přátel školy „Spolek přátel školy mateřské: Sluníčko,“. Osvědčilo se i zavedení funkce třídního důvěrníka, který spolupracuje s učiteli dané třídy. MŠ organizuje pro rodiče tzv. Dny otevřených dveří.

Škola spolupracuje s odbornými, vzdělávacími nebo kulturními institucemi a dalšími partnery (ZŠ, MŠ, ZUŠ, logoped, lékař, zřizovatel, referát školství a další). Významné místo v této oblasti má spolupráce s nadací Open Society Fund hlavně co se týče zapojení MŠ do dlouhodobého výzkumu spojeného s programem „Začít spolu,“.

Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a zodpovědně, v souladu s § 45b zákona ČNR č.76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Promyšlená a funkční organizace s jasně stanovenými pravidly vede k vysoké efektivitě provozu a chodu školy i kvalitě pedagogického procesu a je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy pružně reaguje na nové podněty a tendence v předškolní výchově a snaží se je realizovat v praxi, svým pozitivním přístupem a uplatňováním participačního stylu řízení usiluje o vytvoření vstřícných a kooperativních vztahů na pracovišti. Kromě 6 učitelek řídí ještě 8 provozních zaměstnankyň (školnici, 2 uklízečky, účetní a 4 pracovnice školní jídelny).

Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelek (jedná se zde např. o zajištění vhodné odborné literatury, předávání poznatků z porad a metodických setkání, případně vlastních zkušeností ředitelky školy). Pro děti, učitele nebo rodiče jsou v MŠ k dispozici časopisy (noviny) jako Pastelka, Sluníčko, Učitelské noviny, Školství, Informatorium a Rodina a škola. Ředitelka MŠ řídí práci kabinetu předškolní výchovy v okrese Karviná; je okresní metodičkou pro předškolní výchovu. Učitelky se dle plánu dalšího vzdělávání učitelek zúčastňují přednášek, seminářů a dalších akcí týkajících se zejména předškolní výchovy. Získané poznatky předávají dalším učitelkám MŠ a nové poznatky uplatňují ve své praxi. Další odborný růst je i jedním z kritérií při hodnocení pracovníků pro přiznání nadtarifních složek platu, což má značný motivující vliv.

Systém vedení a motivování pracovníků je dán přirozenou autoritou ředitelky, jejím pozitivním přístupem, adekvátním jednáním a stylem řízení a je hodnocen jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen účinný a diferencovaný systém kontrolní činnosti, který plní funkci zpětné vazby. Vychází z dobře provedené analýzy a plánu, kde je kontrolní činnosti věnována patřičná pozornost. Těžištěm kontrolní činnosti je průběžná kontrola postihující všechny oblasti chodu zařízení a pravidelná hospitační činnost (u každé učitelky jsou realizovány 1 - 2 hospitace během školního roku), která je průkazně a pečlivě dokumentována, zápisy obsahují závěry a doporučení pro další práci. Výsledky kontrol jsou ihned s učitelkou projednávány, jsou využívány na pedagogických radách jako jeden z prostředků metodického vedení.

Kromě pravidelné a plánované kontrolní činnosti je ředitelka schopna pružně řešit aktuální problémy a reagovat na vzniklé situace.

Kontrolní mechanismy jsou cílené, účinné a mají motivující charakter. Kontrolní činnost je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy vychází z participačního stylu řízení, je efektivní, koncepčně promyšlené a organizačně funkční. V oblasti vedení lidí a kontroly je účinné a vhodně motivující. Celkově vytváří velmi dobré podmínky a zajištění pro úspěšnou realizaci zvoleného koncepčního programu. Ve vztahu k rodičům a široké veřejnosti staví na aktivní otevřenosti školy a vzájemné spolupráci, což zpětně velmi pozitivně ovlivňuje výsledky práce školy.

Kvalita řízení je hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠÚ-99-opr-2MŠ-339 ze dne 31. ledna 1999,
- zřizovací listina (čj. a datum neuvedeno) a dodatek č. 1 ze dne 19. dubna 1994,
- výhledová koncepce školy 1998-2003,
- výroční zpráva MŠ o její činnosti za školní rok 1999/2000 a organizace MŠ ve školním roce 2000/2001,
- plán výchovně vzdělávací práce na školní rok 2000/2001 s přílohami, školní řád,
- výchovné týdenní tematické plány,
- přehledy výchovné práce,
- přehledy o docházce,
- evidenční listy pro děti MŠ,
- personální dokumentace zaměstnanců MŠ,
- zápisy z pedagogických a provozních porad,
- hospitační záznamy,
- záznamy o dětech a práce dětí.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Pružná organizace všech činností s vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.
- Velmi kvalitní a efektivní koncepční plánování, profesionalita a zdatnost vedení školy.
- Otevřenost školy, respektování rodiny jako partnera a velmi dobrá spolupráce s rodiči.
- Kvalitní vedení a motivování lidí vedoucí k trvalé snaze všech pedagogických pracovníků o další odborný růst.
- Příznivé materiálně technické podmínky pro výchovně vzdělávací činnosti.
- Estetické prostředí všech prostorů MŠ.
- Vstřícné a velmi pěkné vztahy mezi dětmi i zaměstnanci MŠ.
- Prezentace mateřské školy na veřejnosti.

Na základě zjištěných skutečností je mateřská škola hodnocena jako vynikající.

Mateřská škola svou všestrannou a systematickou činností zajišťuje vysoce kvalitní předškolní výchovu podporující zdravý tělesný, psychický a sociální rozvoj dětí. Ve své činnosti preferuje nové progresivní formy výchovně vzdělávací práce umožňující přiměřenou individualizaci, přirozenost a funkčnost výchovného působení.

Majetek školy včetně veškerého vybavení je řádně udržován. Získané finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Kazimír Worek	Kazimír Worek, v. r.
Člen týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň	Miroslav Bialoň, v. r.

V Karviné dne 19. března 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. března 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Mgr. Marie Bardoňová

Marie Bardoňová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Karviná	2001-04-04	143 82/01-11138
Zřizovatel: Město Orlová	2001-04-04	143 81/01-11138

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.